

**O MARCO JURÍDICO E ECONÓMICO.
COMENTARIOS AO TEXTO
ARTICULADO**

XII. O MARCO XURÍDICO E ECONÓMICO. COMENTARIOS AO TEXTO ARTICULADO

XII.1. LEI DE ORZAMENTOS XERAIS DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA PARA O ANO 2022

I

Os orzamentos de 2022 veñen condicionados pola situación, de crise sanitaria a nivel mundial motivada pola irrupción do virus SARS-CoV-2, que afortunadamente en Galicia xa está a superarse. Porén, as consecuencias derivadas da pandemia da COVID-19 e da situación de emerxencia sanitaria declarada en marzo de 2020 deixaron importantes leccións que condicionan o deseño e a prestación dos servizos públicos básicos do futuro.

Deste xeito, se a actividade sanitaria do ano 2020 veu marcada pola abordaxe da situación epidemiolóxica e desenvolvemento de ferramentas de detección e control do virus, o ano 2021 supuxo o desenvolvemento loxístico dun dispositivo de vacinación que logrou o éxito da inmunización da inmensa maioría da poboación galega.

Así, superada a peor etapa da pandemia, 2022 preséntase como o ano da recuperación económica e da actividade sanitaria ordinaria. Mais, mantendo algunhas peculiaridades respecto aos anos previos á pandemia, en especial no que atinxe á vixilancia epidemiolóxica e ao control de gromos, así como a eventuais novas campañas de vacinación segundo o consenso científico recomende novas terceiras doses ou a vacinación das persoas menores de 12 anos.

Por conseguinte, os orzamentos 2022 suporán unha volta á senda de crecemento san que viña caracterizando ás finanzas galegas, baseada nun desenvolvemento sostible dos servizos públicos, un endebedamento controlado e uns impostos á baixa para impulsar a actividade económica e o emprego, garantindo a protección e o benestar das familias e das empresas, o que permitirá recuperar, a mediados do ano 2022, o nivel de riqueza precovid.

Antes de xurdir a pandemia, Galicia levaba unha senda ininterrompida de crecemento de seis anos; con todo, no ano 2019 o crecemento moderouse, medrando case un dous por cento. España o fixo nun dous por cento e os países da nosa contorna tamén experimentaron esta moderación; en concreto, as economías da área do euro acadaron un 1,4 por cento. Se ben é certo que dentro da senda da economía mundial xa se prevía unha desaceleración progresiva, a chegada da COVID-19 supuxo unha muda total, orixinando un abrupto parón da actividade económica e a conseguinte caída do produto interior bruto (PIB). Caída que supuxo unha contracción do PIB mundial dun 4,3%, nos países da zona euro do 6,5% e do 10,8 % no conxunto da economía nacional.

Na nosa comunidade o comportamento foi mellor que na economía nacional, sendo a caída do PIB galego dun 8,9% no 2020, taxa case dous puntos inferior á media nacional. A menor dependencia do turismo, a importancia do sector primario no PIB, a estabilidade nas exportacións e un maior control da pandemia a resultas das políticas implementadas e seguimento das reco-

mendacións do Comité de Expertos, creado pola Xunta, son algúns dos factores que explican a maior resistencia da economía galega fronte a crise.

Se no 2021 se iniciou a recuperación económica, cuxas estimacións últimas segundo o IGE sitúan o crecemento do PIB galego no 5,5%, o ano 2022 preséntase como o ano da consolidación da recuperación. As previsións económicas aprecian unha importante recuperación da economía, pois sitúan a suba do PIB arredor do 6% para a nosa economía. Este panorama require que o orzamento, principal instrumento do Goberno galego para o desenvolvemento da súa política económica, sexa a canle principal para o retorno á senda de crecemento san xa indicada.

Por iso, as prioridades asignativas das contas do ano 2022, comezan pola garantía de financiamento dos servizos públicos básicos, acompañando o gasto sanitario na volta á normalidade e continuando co programa de investimentos pendentes, garantindo o desenvolvemento con normalidade do ano académico e avanzando cara á modernización e dixitalización no eido educativo, apoiando con decisión unha formación profesional e unha educación universitaria de calidade e evolucionando o modelo de servizos e prestacións sociais mellorando a capacidade, calidade e seguridade das existentes.

Os orzamentos do 2022 mobilizarán os recursos financeiros precisos para apoiar o crecemento sostible da nosa economía e a xeración de emprego estable e de calidade, reforzando a aposta por modernizar e impulsar as reformas estruturais que fagan máis resistente e competitivo ao noso tecido produtivo, adaptándose aos requirimentos das transicións verde e dixital.

Os recursos que sustentarán as políticas de gasto recollidas nas contas do 2022 van ter unhas características especiais motivadas pola realidade que conformou a crise sanitaria e os instrumentos dos que se dotaron a administracións para enfrontala.

Nas actuais circunstancias, é previsible unha sólida recuperación da recadación tributaria.

Porén, volta a evidenciarse que o sistema de financiamento autonómico non está deseñado para enfrontar perturbacións extraordinarias como a presente, o que deriva novamente nunha importante liquidación negativa, se ben neste caso se habilita unha partida extraordinaria para paliar este axuste negativo (uns 367,6 millóns de euros é a estimación de liquidación negativa para Galicia), o que non evita unha baixa sistemática de recursos neste apartado respecto ao ano 2021 ao pasar dunha liquidación de 376 millóns de euros a cero.

A anterior merma vese compensada en parte polo pago da sentenza sobre a retención indebida dunha mensalidade do IVE, na liquidación de 2017, estimada en 211 millóns de euros máis intereses. Galicia tivo que acudir aos tribunais para reclamar esta contía en compensación dos efectos negativos na recadación do IVE dimanantes da implantación do sistema de información inmediata impulsada polo Ministerio de Hacienda, tras o fallo favorable do Tribunal Supremo no pasado mes de maio que recoñece o dereito de Galicia a ser compensada pola mensalidade do IVE de 2017 –máis os xuros de demora- no Consello de Política fiscal e Financeira acordouse indemnizar a todas as CCAA por este concepto. Este ingreso extraordinario,

colaborará parcialmente a paliar a merma da liquidación do SFA, e a desaparición dos fondos extraordinarios COVID.

Pero sen dúbida o impacto de maior calado nos recursos autonómicos é que a Administración xeral do Estado deixa de aportar fondos para enfrontar os efectos residuais da pandemia ao non habilitar un fondo COVID para 2022, isto supón unha merma de 685 millóns de euros sobre o orzamento inicial de 2021.

No que refire aos fondos finalistas e europeos, ao igual que no 2021, no 2022 o importante paquete de apoio financeiro aprobado pola Comisión Europea contribuirá a afianzar as políticas de gasto encamiñadas a reformas e modernización dos servizos públicos e do tecido económico. Polo miúdo, dos fondos Next Generation EU as contas autonómicas recollen 508 millóns de euros da parte que xestionará a comunidade autónoma dos recursos vinculados ao Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (Regulamento (UE) 2021/241) e 249 millóns procedentes da Axuda á recuperación para a cohesión e os territorios de Europa, REACT-EU, un novo instrumento que segue a lóxica do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (Feder) e do Fondo Social Europeo (FSE) para financiar proxectos de impacto contra os efectos da crise.

No que atinxe ao financiamento procedente do resto dos fondos europeos, estímase unha baixa do 9,9 %, debido á finalización dos recursos do período 14-20, e de que aínda non se puideron presentar os programas operativos dos fondos estruturais e de investimento 21-27.

Como consecuencia da extraordinaria situación, a Comisión Europea, ao igual que fixera para 2020 e 2021, confirmou en xuño o mantemento da activación da cláusula xeral de salvagarda do Pacto de estabilidade e crecemento. A cláusula, tal como se recolle no artigo 5, alínea 1, no artigo 6, alínea 3, no artigo 9, alínea 1, e no artigo 10, alínea 3, do Regulamento (CE) nº 1466/97 e no artigo 3, alínea 5, e no artigo 5, alínea 2, do Regulamento (CE) nº 1467/97, facilita a coordinación das políticas orzamentarias en tempos de grave recesión económica.

Na súa comunicación inicial de marzo ao Consello, *Un ano despois da pandemia COVID-19: resposta en materia de política orzamentaria, a Comisión*, tendo en conta o nivel da actividade económica na UE ou na zona euro en comparación aos niveis anteriores a crise (finais 2019), considera que se dá cumprimento a os requisitos para manter en vigor a cláusula xeral de salvagarda para este ano 2022, retrasando a súa desactivación ata 2023. A activación da cláusula xeral de salvagarda permite unha desviación temporal respecto da traxectoria de axuste cara ao obxectivo orzamentario no mediano prazo, sempre que esta non poña en perigo a sustentabilidade orzamentaria a medio prazo. Así, ten posibilitado que os Estados membros adoptaran medidas moi importantes en materia de gastos e ingresos para minimizar o impacto social da pandemia.

En aplicación desta, o Consello de Ministros do pasado 27 de xullo aprobou a suspensión das regras fiscais para o ano 2022, que se substitúen por unhas taxas de referencia ao déficit e á débeda pública, co obxecto de paliar a deterioración que produce esta crise sanitaria.

Na nosa comunidade, o 29 de xullo deste ano, aprobouse o Acordo polo que se fixa o límite máximo de gasto non financeiro da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2022, ao cal se refire o artigo 12 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira, modificado polo artigo 92 da Lei 12/2014, do 22 de decembro, de medidas fiscais e administrativas. Este acordo establece o límite do gasto para o Proxecto de lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia en 11.571 millóns de euros. Este límite de gasto modifícase á alza pola inclusión de novos fondos do MRR asignados nos últimos meses por importe de 73,1 millóns adicionais aos previstos no límite de gasto, e á baixa en 16,7 millóns de euros polo impacto das baixadas de tributación en ITP-AJD e xogo. O que deixa o límite de gasto non financeiro en 11.627 millóns de euros, 64 millóns de euros adicionais ao gasto non financeiro contido nos orzamentos consolidados de 2021.

Se desbotamos os fondos COVID, o crecemento do gasto non financeiro acada os 749 millóns de euros un 6,9% superior ao do exercicio corrente, mostra palmaria do esforzo de consolidación dos servizos públicos e o impulso económico que se quere acelerar no 2022.

En efecto, continuando a senda xa iniciada en 2021, a Xunta de Galicia non reparará en medios para mobilizar todos os recursos dispoñibles que acheguen a suficiente masa crítica financeira para impulsar as políticas de gasto que permitan consolidar o crecemento e modernizar a nosa estrutura económica.

O punto de partida dunhas finanzas saneadas e rigorosas e unha débeda moderada facilitarán esta achega extraordinaria de recursos. Galicia segundo os derradeiros datos de débeda do Protocolo de Déficit Excesivo (PDE) publicados polo Banco de España segue a ser a terceira comunidade de réxime común con menor endebedamento de toda España.

Na liña xa iniciada de achega extraordinaria de recursos, a Xunta está a emprender diferentes actuacións de consolidación do crecemento económico, que priorizarán a recuperación da actividade económica e do emprego mobilizando recursos e impulsando proxectos públicos e privados baseados na estratexia Next Generation Galicia e o Plan Estratéxico de Galicia, que apostan por un crecemento sustentable e cohesionado social e territorialmente, pero non só miramos aos demais tamén froito dunha avaliación crítica da xestión interna se aposta por afondar na modernización administrativa e revisión de procedementos que fagan posible executar estes recursos con eficacia e mellorar a prestación de servizos á cidadanía.

O apoio aos sectores produtivos estratéxicos resulta prioritario, en especial á industria, fomentando un tecido produtivo moderno, eficiente, innovador, internacionalizado e sustentable que xere mais empregos e de máis calidade a través da transición verde e dixital.

A outra gran prioridade é a garantía dos medios e o persoal precisos nos eidos sanitario, educativo e social para seguir a prestar uns servizos públicos de calidade; e reforzar as políticas sociais para garantir que a recuperación chegue a todos os galegos e galegas en especial a os colectivos mais vulnerables.

No eido da planificación económica e orzamentaria, no 2022 verán a luz o Plan Estratéxico de Galicia 2021-2030 e a programación do novo período 2021-2027 dos fondos estruturais e de investimento europeos. O Plan estratéxico de Galicia 2021-2030 fundamentará a estratexia de crecemento a medio prazo de Galicia arredor de catro eixes de actuación: a dinamización demográfica e o benestar, a transición ecolóxica, a competitividade e a cohesión social e territorial.

En materia de fondos europeos, no 2022 intensificarase a execución do eixe REACT-EU, iniciado en 2021, así como os novos fondos MRR, para impulsar a recuperación e crecemento económico e reforzar e modernizar os servizos públicos, en especial as capacidades do sistema sanitario no contexto da crise asociada á pandemia COVID-19, a educación e a política social.

Así mesmo, no marco do Plan Xeral de Mellora da Calidade dos Servizos do Sector Público Autonómico de Galicia, aprobado no 2021, impulsarase a transparencia e a axilización dos procedementos administrativos, a través de melloras tecnolóxicas nos eidos da participación cidadá na elaboración de normas e plans, de atención á cidadanía e no marco da contratación pública

Como en exercicios anteriores, os orzamentos recollerán unha visión transversal das políticas de gasto con perspectiva de xénero, de infancia e en termos de obxectivos ODS.

Xa por último, débese salientar que no próximo ano segue a celebrarse o Xacobeo iniciado en 2021. Así, os beneficios do xubileo prorrogáranse durante 2022 debido as circunstancias especiais da pandemia do COVID-19 que se estenderon a boa parte de 2021, tras unha demanda que respostaba ao sentir de todo o pobo galego e apoiada dende a Xunta.

Declarado acontecemento de «excepcional interese público» na Lei 6/2018, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2018, na súa disposición adicional octoxésima sétima, o Xacobeo constitúe un acontecemento de singular importancia para a nosa comunidade, tanto dende o punto de vista económico como social. O seu impulso durante o 2022 tenta consolidar a Galicia como un destino turístico sostible, atractivo e seguro a nivel mundial.

II

Na parte dispositiva, a lei estrutúrase en seis títulos, quince disposicións adicionais, dúas disposicións transitorias e tres disposicións derradeiras.

A parte esencial da Lei de orzamentos recóllese no título I, relativo á aprobación dos orzamentos e ao réxime das modificacións de crédito, por canto no seu capítulo I, baixo a rúbrica «Aprobación dos créditos e do seu financiamento», se aproban os ingresos e gastos que compoñen os orzamentos da Comunidade Autónoma, integrados polos da Administración xeral, os dos organismos autónomos, os correspondentes ás entidades públicas instrumentais de asesoramento e consulta –que, para os efectos orzamentarios, teñen a consideración de organismos autónomos–, os das axencias públicas autonómicas, os das entidades públicas empresariais, os dos consorcios autonómicos, os das sociedades mercantís e os das fundacións.

Neste capítulo I defínese o ámbito dos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia tendo en conta a tipoloxía das entidades públicas instrumentais do sector público autonómico previstas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

Dentro deste capítulo detállanse os beneficios fiscais que afectan os tributos cedidos total ou parcialmente polo Estado e sinálase así mesmo o importe das subvencións reguladoras consideradas na normativa de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia. Finalmente, dentro dos artigos especificamente destinados aos orzamentos das entidades instrumentais, autorízanse as dotacións iniciais das subvencións de explotación e de capital ás entidades públicas empresariais e ás sociedades mercantís.

O capítulo II deste título, «Das modificacións orzamentarias», regula os principios e as competencias específicas en materia de modificacións orzamentarias, as regras de vinculación que afectan os créditos orzamentarios, a determinación dos que teñen natureza de créditos ampliables, entre os que se inclúen os créditos que financien a gratuidade na educación infantil de 0 a 3 anos para o segundo fillo ou filla e sucesivos, e as limitacións aplicables ás transferencias de créditos.

O título II, relativo aos «Gastos de persoal», estrutúrase en catro capítulos.

O capítulo I, dedicado aos gastos do persoal ao servizo do sector público, establece a evolución da masa salarial en función do que regule a normativa básica do Estado na materia, recollendo as previsións que figuran no Proxecto de lei de orzamentos xerais do Estado.

Así mesmo, recolle que para o ano 2022 só se poderá proceder, no sector público, á incorporación de novo persoal con suxeición aos límites e aos requisitos establecidos na normativa básica estatal. No resto do capítulo regúlase a contratación de persoal laboral temporal, de persoal funcionario interino e de persoal vinculado ás encomendas de xestión ou aos encargos a medio propio.

O capítulo II, baixo a rúbrica «Dos réximes retributivos», establece que as retribucións dos altos cargos e outro persoal directivo, así como as das persoas titulares das delegacións da Xunta de Galicia no exterior, do persoal funcionario, do persoal laboral, do persoal ao servizo das institucións sanitarias e do persoal dos corpos de funcionarios ao servizo da Administración de xustiza experimentarán un incremento do 2 por cento en relación coas vixentes o 31 de decembro do 2021. Tal e como se establece na disposición adicional oitava, estes incrementos serán aplicables no momento en que se habilite pola normativa da Administración xeral do Estado.

O capítulo III, dedicado a «Outras disposicións en materia de réxime de persoal activo», recolle que para o ano 2022 as relacións de postos de traballo deberán modificarse para as axustar ás previsións orzamentarias que se deduzan do anexo de persoal, sen que se poidan prover aqueles postos para os cales non estea prevista dotación, e mais que no anexo de persoal non

poderán existir códigos de liñas orzamentarias que non amporen créditos para dotacións de postos de traballo, substitucións de persoal temporal ou para conceptos retributivos.

O resto do capítulo regula os requisitos para a determinación ou modificación das retribucións do persoal laboral e non funcionario, o persoal directivo das entidades instrumentais do sector público da Comunidade Autónoma, o nomeamento do profesorado interino a tempo parcial en centros docentes non universitarios, os profesores e as profesoras de corpos docentes e o persoal eventual e de gabinete.

O capítulo IV, dedicado ás «Universidades», fixa o límite máximo dos custos de persoal das tres universidades galegas, as retribucións adicionais do persoal ao seu servizo e a obriga de comunicación mensual da provisión de persoal laboral temporal para cubrir necesidades docentes urxentes e inaprazables. Así mesmo, establécese que as universidades poderán aplicar a taxa de reposición prevista na normativa básica estatal, con respecto ás disponibilidades orzamentarias dotadas no capítulo I.

O título III, «Operacións de endebedamento e garantía», estrutúrase en dous capítulos, relativos ás operacións de crédito e ao afianzamento por aval.

No primeiro destes capítulos establécese que para o ano 2022 a posición neta debedora da Comunidade Autónoma poderá incrementarse na contía máxima do 0,6 por cento do PIB rexional. Tamén se regulan neste capítulo as operacións de débeda de tesouraría, a formalización doutras operacións financeiras e o endebedamento das entidades instrumentais do sector público. No tocante ao endebedamento das entidades instrumentais do sector público, a única excepción refírese ao Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS), recollendo a posibilidade, para os préstamos directos, de que se poidan formalizar entre as entidades financeiras e os adxudicatarios ou as adxudicatarias que, estando en réxime de alugamento, decidan adquirir as vivendas que foron cedidas en uso ao IGVS e para as execucións de hipotecas de vivendas de promoción pública da adxudicación ou cesión de remate delas a prol do IGVS.

No capítulo II, relativo ao «Afianzamento por aval», en canto ao apoio financeiro aos proxectos empresariais, mantense para o 2022 a contía máxima dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción Económica, cun importe de cincocentos millóns de euros. Así mesmo, incorpórase a autorización relativa a concesión de avais para a articulación dos instrumentos financeiros incluídos no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014 – 2022, cofinanciados polo Fondo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER).

No título IV, «Xestión orzamentaria», mantéñense os preceptos relativos á intervención limitada, á fiscalización das operacións de endebedamento da Comunidade Autónoma, á fiscalización dos nomeamentos ou dos contratos de substitución do persoal, á identificación dos proxectos de investimento, á autorización do Consello da Xunta para a tramitación de determinados expedientes de gasto, á regulación das transferencias de financiamento, ás subvencións nominativas, á concesión directa de axudas e subvencións, á simplificación da acreditación do

cumprimento das obrigas tributarias, coa Seguridade Social e de non ter pendentes de pagamento débedas coa Administración pública da Comunidade Autónoma para determinados supostos, ao pagamento mensual de axudas e subvencións que se conceden a persoas físicas para financiar estudos de investigación, ao informe preceptivo e vinculante da Consellería de Facenda e Administración Pública, que, sen prexuízo da análise de risco que realice o xestor, determina os efectos sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria nos préstamos concedidos con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, e mais aos expedientes de dotación artística e ao módulo económico de distribución de fondos públicos para o sostemento de centros concertados. Neste establécese a posibilidade da aceptación por parte da Administración autonómica de pagamentos á conta para as retribucións do persoal docente do colectivo de empresas do ensino privado, desde o 1 de xaneiro ata o momento en que se asinen as táboas salariais para o ano 2022.

Por último, incorpórase un novo artigo para a xestión dos fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia.

O título V, dedicado ás «Corporacións locais», estrutúrase en dous capítulos.

O primeiro deles, dedicado ao financiamento e á cooperación con estas entidades, detalla as transferencias que lles corresponden como consecuencia de convenios e subvencións, así como a participación dos concellos nos tributos da Comunidade Autónoma a través do Fondo de Cooperación Local. En relación con este fondo, a lei fixa unha porcentaxe homoxeneizada de participación, e desagregase esta en fondo base, para recoller a mesma contía que se establece no ano 2011, e en fondo adicional, para recoller o incremento debido á maior recadación dos capítulos I, II e III da Administración xeral desde aquel ano ata o 2021. Establécese o sistema de distribución entre a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) e os concellos para o fondo base, de maneira que estes recibirán segundo o coeficiente de repartición que lles correspondeu no ano 2011. Non obstante, no ano 2022, as entregas á conta do fondo adicional incrementáronse notablemente respecto do establecido no orzamento do ano 2021, como consecuencia do incremento dos capítulos I, II e III dos ingresos da Administración xeral no orzamento do ano 2022 verbo do inicial do ano pasado. O fondo adicional repartirase no ano 2022 conforme o acordo da Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Cooperación Local. Entre os criterios aprobados para a repartición destacan os concellos con institucións penitenciarias no seu termo municipal, os concellos de menos de cincuenta mil habitantes que teñen que asumir os gastos de funcionamento dos centros de saúde da súa titularidade, as prazas en conservatorios municipais de grao medio, os concellos resultantes dun proceso de fusión en cumprimento do sinalado na Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, os concellos que teñen que asumir o financiamento dos servizos de emerxencia de carácter supramunicipal, os concellos que teñen que asumir o financiamento das redes de faixas secundarias de xestión da biomasa para a prevención de incendios e os concellos que realicen gastos na renovación do parque municipal de motobombas contra incendios e en camións de recollida de lixo para os que se graduará atendendo á eficiencia e sostibilidade dos mesmos.

O capítulo II deste título regula o procedemento de compensación e retención de débedas dos concellos contra os créditos que lles corresponden pola súa participación no Fondo de Cooperación Local de maneira similar ao exercicio 2021, incorporándose este ano como novidade, co obxecto de facilitar e dar maior seguridade xurídica, a posibilidade de aplicar este procedemento nos supostos de achegas dos concellos que teñan a condición de vencidas, líquidas e exixibles, ao abeiro da norma con rango de lei que regule estas achegas no marco de relacións de colaboración ou cofinanciamento de servizos e establezan esta compensación remitíndose ao procedemento de compensación regulado neste capítulo.

No título VI, relativo ás «Normas tributarias», inclúese un único precepto para establecer os criterios de afectación do imposto sobre o dano ambiental e o canon eólico.

O contido desta Lei de orzamentos complétase coas disposicións adicionais, transitorias e derradeiras referidas, nas cales se recollen uns preceptos de índole moi variada.

Entre as disposicións adicionais régúlase a información ao Parlamento; o orzamento inicial e os requisitos de creación para as axencias que se poidan constituír neste exercicio; a autorización de orzamentos en entidades instrumentais de nova creación; a obriga de adecuar os estados financeiros das entidades instrumentais ás transferencias efectivamente aprobadas nesta lei; as normas para a remisión de información económico-financeira e o control desta, coa finalidade de recoller as obrigas en relación co inventario das entidades dependentes da Comunidade Autónoma de Galicia e, doutra banda, para adaptar as normas sobre a competencia da Intervención Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia á normativa vixente, en relación coas axencias e cos consorcios adscritos á Comunidade Autónoma que deben auditar as súas contas anuais; as porcentaxes de gastos xerais de estrutura que hai que aplicar nos contratos de obra; a venda de solo empresarial por parte do Instituto Galego da Vivenda e Solo; as prestacións extraordinarias para as persoas beneficiarias de pensións e subsidios non contributivos, e no relativo aos gastos de persoal, a autorización para a modificación dos cadros de persoal do Servizo Galego de Saúde, as medidas en relación co V Convenio colectivo único para o persoal laboral, e no caso dos centros concertados, de se aprobar algunha variación nas contías dos módulos estatais de distribución de fondos públicos para o seu sostemento, aplicarase a mesma variación porcentual aos módulos vixentes o 31 de decembro de 2021 na Comunidade Autónoma de Galicia.

Regúlase ademais o dereito a percibir unha axuda económica de mil douscentos euros, a razón de cen euros mensuais, a través da Tarxeta Benvida para todas as familias que teñan un fillo ou unha filla ou adopten un neno ou unha nena menor dun ano no 2021. Adicionalmente, para aquelas familias con renda igual ou inferior a vinte e dous mil euros a axuda ampliarase no segundo ano de vida e ata que o neno ou a nena cumpra tres anos, ou ata que se cumpran tres anos do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos. A contía das axudas para as familias con estas rendas será de seiscentos euros por ano, a razón de cincuenta euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o primeiro; de mil douscentos euros por ano, a razón de cen euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o segundo, e de dous mil catrocentos euros por ano, a razón de douscentos euros

por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o terceiro ou sucesivos. Para as familias que residan no rural e para as que teñan o terceiro fillo ou a terceira filla e sucesivos, a axuda incrementarase nas condicións que estableza a Consellería de Política Social.

A última das disposicións adicionais establece un mecanismo para axilizar a xestión orzamentaria habilitando á Consellería de Facenda e Administración Pública a efectuar determinadas modificacións orzamentarias.

As disposicións transitorias regulan a adecuación das entidades públicas instrumentais e a dotación gradual do Fondo de Continxencia de Execución Orzamentaria que xa se prevían na Lei de orzamentos do ano 2021.

As tres últimas disposicións derradeiras regulan o desenvolvemento, a vixencia e a entrada en vigor da lei.

XII.2. MEDIDAS FISCAIS E ADMINISTRATIVAS DE ACOMPAÑAMENTO PREVISTAS PARA A SÚA ENTRADA EN VIGOR NO ANO 2022

I

Os orzamentos requiren para a súa completa aplicación a adopción de diferentes medidas, unhas de carácter puramente executivo e outras de carácter normativo, que, pola súa natureza, deben adoptar rango de lei e que, como precisou o Tribunal Constitucional, non deben integrarse nas leis anuais de orzamentos xerais senón en leis específicas. O debate doutrinal acerca da natureza das chamadas leis de acompañamento foi resolto polo Tribunal Constitucional, que configurou este tipo de normas como leis ordinarias cuxo contido está plenamente amparado pola liberdade de configuración normativa de que goza o lexislador e que permiten unha mellor e máis eficaz execución do programa do Goberno nos distintos ámbitos en que desenvolve a súa acción. Desde esta perspectiva, tendo presente a actividade que desenvolve a Comunidade Autónoma de Galicia, cuxos obxectivos se expoñen na Lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o ano 2021, e co obxecto de contribuír a unha maior eficacia e eficiencia destes, esta lei contén un conxunto de medidas referidas a diferentes áreas de actividade que, con vocación de permanencia no tempo, contribúan á consecución de determinados obxectivos de orientación plurianual perseguidos pola Comunidade Autónoma a través da execución orzamentaria. Este é o fin dunha norma cuxo contido esencial o constitúen as medidas de natureza tributaria, aínda que se incorporan outras de carácter e organización administrativos.

II

A estrutura desta lei divídese en dous títulos: o primeiro, dedicado ás medidas fiscais e o segundo, ás de carácter administrativo. O título I, relativo ás medidas fiscais, está dividido en dous capítulos.

O capítulo I introduce medidas en materia de tributos cedidos. Así, en relación coas taxas sobre xogos de sorte, envite ou azar, nas modalidades de casinos, máquinas ou aparellos automáticos e bingo, establécense unhas bonificacións aplicables neste tributo para paliar os efectos que tivo no ano 2020 a pandemia provocada polo SARS-CoV-2.

Ante esta situación, cómpre establecer un beneficio fiscal que coadxuve á situación provocada neste sector. O beneficio fiscal establecido calcúlase dun xeito homoxéneo sobre o tributo devindicado no ano 2020 e aplicarase inmediatamente no ano 2021, unha vez que entre en vigor esta lei e coas primeiras autoliquidacións que deban presentar os suxeitos pasivos afectados.

O capítulo II, relativo aos tributos propios, está integrado por dous preceptos.

No primeiro deles, sobre taxas, por un lado prevese o mantemento dos tipos das taxas de contía fixa e, por outro, introdúcense diversas modificacións na Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia, consistentes tanto na creación de novas taxas como na modificación dalgunhas vixentes. Ademais, recóllense exencións e bonificacións excepcionais en determinadas taxas portuarias dirixidas a paliar os efectos da covid-19 respecto da hostalaría radicada nos portos dependentes da Comunidade Autónoma.

O artigo 3 introduce modificacións na regulación do canon da auga e do coeficiente de vertedura que, esencialmente, van dirixidas a prever o réxime aplicable aos usos previstos na I

Os orzamentos requiren para a súa completa aplicación a adopción de diferentes medidas, unhas de carácter puramente executivo e outras de carácter normativo, que, pola súa natureza, deben adoptar rango de lei e que, como precisou o Tribunal Constitucional, non deben integrarse nas leis anuais de orzamentos xerais senón en leis específicas. O debate doutrinal acerca da natureza das chamadas leis de acompañamento foi resolto polo Tribunal Constitucional, que configurou este tipo de normas como leis ordinarias cuxo contido está plenamente amparado pola liberdade de configuración normativa de que goza o lexislador e que permiten unha mellor e máis eficaz execución do programa do Goberno nos distintos ámbitos en que desenvolve a súa acción. Desde esta perspectiva, tendo presente a actividade que desenvolve a Comunidade Autónoma de Galicia, cuxos obxectivos se expoñen na Lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o ano 2022, e co obxecto de contribuír a unha maior eficacia e eficiencia destes, esta lei contén un conxunto de medidas referidas a diferentes áreas de actividade que, con vocación de permanencia no tempo, contribúan á consecución de determinados obxectivos de orientación plurianual perseguidos pola Comunidade Autónoma a través da execución orzamentaria. Este é o fin dunha norma cuxo contido esencial o constitúen as medidas de natureza tributaria, aínda que se incorporan outras de carácter e organización administrativos.

II

A estrutura desta lei divídese en dous títulos: o primeiro dedicado ás medidas fiscais e o segundo, ás de carácter administrativo. O título I, relativo ás medidas fiscais, está dividido en dous capítulos.

O capítulo I introduce medidas en materia de tributos cedidos. Así, no que atinxe ao imposto sobre a renda das persoas físicas, na senda iniciada pola Xunta de Galicia no 2014 e continuada no 2016, modifícase a escala aplicable ao tramo autonómico do IRPF a partir do 1/1/2022 para o 90% dos contribuíntes, co obxectivo de seguir a reducir e redistribuír a carga tributaria, aumentando a renda dispoñible en mans das familias, fomentando o aforro e o investimento e mellorando a competitividade das empresas, ademais de conseguir un sistema tributario máis equitativo, para as rendas medias e baixas.

En relación ao imposto sobre o patrimonio, establécese unha bonificación do 25% da cota, co obxectivo de adaptarnos ao noso entorno da UE.

Co fin de favorecer a reactivación económica, á vez que se manteñen tódolos tipos bonificados, redúcese nun punto porcentual o tipo de gravame xeral do Imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados, na súa modalidade de transmisións patrimoniais onerosas, de xeito que as operacións gravadas ao 10% por este imposto pasan a tributar ao 9% a partir do 1 de xaneiro de 2022. Deste xeito, as operacións inmobiliarias, que son as gravadas principalmente polo imposto, van poder manter ou incluso aumentar a evolución positiva do número de operacións que experimentou no último semestre do ano 2021. Polo que considérase adecuado establecer, unha minoración no tipo xeral, co fin de acompañar esa dinamización do mercado inmobiliario.

Por outro lado, e dada a situación de crise sanitaria provocada pola pandemia da COVID-19, os establecementos de xogo e os establecementos de restauración, locais nos que se instalan as máquinas de xogo, tiveron que pechar a partir do 27 de xaneiro de 2021, mantendo esta situación durante un período de tempo no primeiro trimestre do ano 2021. A partir desta data, os establecementos nos que se poden instalar as máquinas foron abrindo aínda que con diferentes calendarios e con diferentes restricións segundo a tipoloxía do establecemento e dependendo do concello de ubicación.

Os subsectores de bingo, casinos e apostas tributan na taxa sobre xogos de sorte, envite ou azar polo win, e, polo tanto, mentres non xeren actividade non devindican a taxa. Non obstante, o subsector das máquinas tributa mediante cota fixa, con independencia de que haxa actividade de xogo. Por ese motivo, para poñer nunha situación de equivalencia ao subsector de máquinas en termos de tributación na taxa fiscal do xogo, adóptase unha medida no sentido de que tributen dun xeito proporcional ao período no que puideron desenvolver a actividade, establecendo unha bonificación que varía segundo estiveran instaladas no momento do peche en establecementos de xogo ou en establecementos de hostalería. Así o fixeron tamén as diferentes CCAA, ao longo do ano 2021, no que adoptaron medidas polas que se estableceron diferentes bonificacións. As medidas adoptadas o foron só para o subsector de máquinas.

O capítulo II, relativo aos tributos propios, soamente está integrado por un precepto sobre as taxas no que, por unha banda, elévanse os tipos das taxas de contía fixa e, por outra banda, se introducen diversas modificacións na Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia, consistentes tanto na creación de novas taxas como na modificación dalgunhas vixentes.

O título II, relativo ás medidas administrativas, está dividido en catorce capítulos.

O capítulo I aborda diversas medidas en materia de emprego público. Por unha parte, se levan a cabo, ademais de modificacións puntuais de carácter organizativo, outras modificacións referidas, á modificación do artigo 25 da Lei 2/2015, do 29 de abril, de emprego público de Galicia, coa finalidade de adaptar a súa redacción á normativa básica estatal. Modifícase a regulación do prazo da toma de posesión para permitir a súa determinación nas convocatorias dos procesos selectivos á vista das circunstancias. Introdúcese a excepción de non ter que reservar prazas para promoción interna cando se trate de convocatorias de procesos de estabilización de emprego temporal coa finalidade de optimizar a pretendida estabilización. Adáptase a regulación dos concursos de traslados para que o persoal que adquiriu a condición de persoal funcionario de carreira ao abeiro da disposición transitoria primeira da Lei 2/2015, do 29 de abril, e a normativa de desenvolvemento da mesma, poida participar nos concursos ordinarios desde o momento da devandita adquisición, sempre que tivese unha antigüidade mínima de dous anos na categoría profesional equivalente ao corpo ou escala na que se realizou a súa funcionarización. Modifícase a duración máxima do traslado voluntario previsto no artigo 100 da Lei 2/2015, do 29 de abril, tendo en conta que esta figura pode pasar a ter unha maior importancia coa posible chegada dos fondos europeos. Así mesmo, trátase de introducir unha mellora nas condicións do traslado por violencia de xénero, establecendo que o posto de traballo que se asigne se ocupará con carácter definitivo, evitando que o persoal nesta situación poida verse obrigada a concursar. Por outra parte, considérase necesario recoller a regulación da protección e á asistencia social integral, ao persoal funcionario que sufrise danos físicos ou psíquicos como consecuencia da actividade terrorista, introducindo un novo apartado no artigo 106 da Lei 2/2015, do 29 de abril. Modifícase tamén o réxime de infraccións e sancións para contemplar expresamente o fraude nos procesos selectivos. Para acadar unha maior especialización no persoal da administración, na escala de enxeñeiros engádense as especialidades de enxeñería química e aeronáutica, e na escala de ciencias, engádense as especialidades de matemáticas e física. Na disposición transitoria primeira elimínase a expresión “por unha soa vez”, limitación que non se recolle no Estatuto Básico do Empregado Público. Na disposición transitoria primeira bis simplifícase a regulación dos aspectos retributivos no suposto do cambio dun vínculo de laboral temporal a funcionario interino. Modifícase a disposición transitoria oitava para, ademais de aclarar a regulación da consolidación de grao, estender o dereito á carreira profesional a todo o persoal funcionario, sexa de carreira e interino, deixando así recollido na normativa os pronunciamentos xudiciais existentes en canto a este extremo.

O capítulo II aborda diversas medidas en materia de medio ambiente. Por unha banda, se modifica a Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, co fin de garantir a seguridade xu-

rídica na aplicación da normativa urbanística vixente. Así, para aclarar as numerosas dúbidas que se están a formular na práctica en relación á implantación no solo rústico de campamentos de turismo e zonas de especial acollida para caravanas e autocaravanas en tránsito, procede engadir este uso expresamente entre os admisibles no solo rústico, e matizar que cando a Lei do solo se refire a campamentos de turismo debe entenderse con todas as instalacións, obras e servizos que se contemplan na normativa vixente en materia de turismo, xa que na práctica, está a aplicarse o último inciso da letra modificada, entendendo os concellos que ao abeiro de licenza municipal unicamente poden implantarse campamentos de turismo con obras imprescindibles para o dito uso. Tamén se habilita un procedemento que permite simplificar o cambio de uso non so dos equipamentos públicos senón de calquera dotación pública a outro uso dotacional público distinto. Asemade, clarifícase que ese carácter público non ten que derivar necesariamente de tal cualificación no planeamento urbanístico, senón que o feito de que xa sexa de titularidade pública xa avalaría para o dito cambio. Por outra banda, se pretende facilitar a implantación de usos industriais ou terciarios nos pequenos concellos que non contan con planeamento urbanístico xeral ou Plan Básico Autonómico, sen limitar a que tales actuacións teñan que ser necesariamente de carácter público. En todo caso, esíxese o cumprimento dos límites de sustentabilidade e das reservas previstas na normativa urbanística vixente para tales ámbitos.

Trátase, por outra banda, de dar resposta ás diferentes interpretacións que se están a adoptar nos diferentes concellos no que se refire á esixencia para o outorgamento da licenza urbanística municipal de proxecto básico ou de execución. Así, para evitar calquera dúbida, establécese expresamente que é suficiente con achegar o proxecto básico. Así, o artigo 61.3 do Código Técnico da Edificación define proxecto completo como básico e de execución; pero aos efectos da súa tramitación administrativa, establece que todo proxecto de edificación pode desenvolverse en dúas etapas: a fase de proxecto básico, que definirá as características xerais da obra e as súas prestacións mediante a adopción e xustificación de solucións concretas, e que será suficiente para solicitar a licenza municipal; e a fase de proxecto de execución. En consecuencia, e na liña da dita normativa contemplada no Código Técnico da Edificación, procede facer referencia a proxecto básico, en lugar de proxecto completo.

Modifícase tamén a Lei 5/2019, do 2 de agosto de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia coa finalidade de acadar unha maior seguridade xurídica. Así se precisa, ante as dúbidas xurdidas, que a tramitación dos procedementos de declaración dos lugares de importancia comunitaria e dos parques nacionais, na medida en que son espazos naturais protexidos de ámbito autonómico, lle corresponde en todo caso á consellería competente en materia de conservación do patrimonio natural, sen prexuízo das especialidades que en cada caso poidan preverse na propia lei e no artigo 8 da Lei 30/2014, do 3 de decembro, de Parques Nacionais. Tamén se axustan os contidos dos plans de xestión dos espazos protexidos da rede Natura 2000 de Galicia ás recomendacións da Comisión Europea e se inclúe unha regulación coa que se busca dar unha resposta a novos usos ou actividades non previstos nos correspondente instrumento de planificación debido á evolución tecnolóxica ou á implantación de novas estratexias de produción que se pretenden devolver nun espazo natural protexido e que poden ter unha afección sobre os valores polos que se declarou o espazo natural protexido. Así mesmo se inclúe entre as medidas

de defensa e protección en materia de xestión da Rede Natura 2000 a referencia á construción de muros de contención e o peche ou valado de terreos como usos ou actividades autorizables na zona I dunha zona especial de conservación ou dunha zona de especial protección para as aves da Rede Natura 2000. Suavízanse as esixencias do material empregado para estes peches, co fin de compatibilizar a protección da vida silvestre co desenvolvemento das actividades tradicionais no medio rural.

Procédese tamén a modificar o Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia. Por unha banda, engádese unha disposición adicional, excluindo da aplicación das ditas Directrices da paisaxe aos plans, proxectos ou programas que sexan competencia do Estado. Ademais, corríxese o réxime transitorio establecido no devandito decreto, pois a súa aplicación está diferida a un momento, a aprobación provisional, que non está contemplada nos procedementos de aprobación de proxectos.

Modifícase a Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, para habilitar para que dende o propio Plan Sectorial que servirá de base para o desenvolvemento dos correspondentes Proxectos de Interese Autonómico, poida modificarse a porcentaxe que habilite para reaxustar os ámbitos delimitados no propio Plan, xa que na práctica apréciase que o 10 % resulta en moitos casos insuficiente. Por motivos de seguridade xurídica modifícase a disposición transitoria primeira xa que a redacción actual unicamente facía referencia ao informe ambiental estratéxico, en relación aos instrumentos en tramitación que se tivesen que someter a avaliación ambiental estratéxica simplificada, pero non establecía o momento da tramitación a ter en conta para aplicar o réxime transitorio que na mesma se contempla para o suposto de procedementos sometidos a avaliación ambiental estratéxica ordinaria. En consecuencia, procede engadir a referencia a que se teña elaborado o documento de alcance para o caso dos instrumentos de ordenación do territorio sometidos ao trámite de avaliación ambiental estratéxica ordinaria, que poderán así continuar a súa tramitación conforme ao sinalado na referida disposición.

Finalmente, se modifica a Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia. Esta norma ampliou a tres anos o prazo para a remisión ao órgano ambiental do expediente completo de avaliación ambiental estratéxica para a formulación da declaración ambiental estratéxica. A experiencia na tramitación dos plans e programas sometidos á avaliación ambiental estratéxica aconsellan prever a posibilidade de establecer una prórroga, incorporándose en todo caso aos plans en tramitación todas as salvagardas medioambientais que se van formulando a través dos distintos informes emitidos polos distintos órganos sectoriais, as achegas no trámite de información pública, así como as determinacións que se establecen na declaración ambiental estratéxica. Esta dificultade na tramitación dáse especialmente nos instrumentos de planeamento urbanístico, o que xustifica que para este tipo de plans, sen prexuízo do cumprimento dos demais prazos previstos na lexislación sectorial aplicable, non se determine un prazo máximo para a remisión ao órgano ambiental do expediente de avaliación ambiental completo para a formulación da declaración ambiental estratéxica. Aclárase tamén na modificación do número 2 da disposición transitoria cuarta, que este prazo se aplica só

aos procedementos en tramitación ao abeiro da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

O capítulo III aborda diversas medidas en materia de medio rural. Así, se modifica a Lei 13/1989, do 10 de outubro, de montes veciñais man común, coa finalidade de completar a regulación aplicable á declaración dos montes deste tipo en estado de grave abandono ou degradación. Introdúcense, así mesmo determinadas precisións co obxecto de acadar unha maior coherencia entre a regulación da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia e da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.

Tamén se modifica a Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais co obxecto clarexar que a obriga de xestionar a biomasa se estende a todo o ano, e de prever un sistema máis áxil e eficaz para a dita xestión, de cara á prevención dos incendios forestais, regulando as consecuencias da falta de atención das advertencias e permitindo a execución subsidiaria daquelas. Ademais se permite activar o procedemento de investigación da titularidade dos inmobles no supostos de que non se coñecese a identidade da persoa responsable.

Pola súa banda, a modificación da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia persegue distintos fins: por unha banda se flexibilizan as exigencias para o emprego de material forestal nas repoboacións forestais, xa que a redacción actual estaba a limitar o emprego de material forestal de reprodución de outras rexións de procedencia que teñen demostrada a súa adaptación aos ecosistemas galegos, con independencia da súa categoría, o que dificultaba a súa recuperación e fomento. Tamén se recolle na lei a habilitación para asinar contratos temporais de xestión pública naqueles montes que alberguen infraestruturas, instalacións ou masas e formacións forestais de especial interese ou que polo seu intenso uso público precisen ser xestionados pola administración forestal. Introdúcense modificacións puntuais por motivos de coherencia.

As modificación da Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, ademais de incluír modificacións baseadas en motivos de coherencia, contribúen a completar a regulación dos procesos de reestruturación parcelaria, co obxecto de dar cabida a outras situacións, como son a cesión do dereito de uso e aproveitamentos dos terreos, de cara a dispoñer de toda a información que poida resultar de utilidade para reorganizar a terra de forma máis eficaz. Regúlase de forma máis extensa o cambio de titularidade, permitindo que se efectúe en fase de acordo, tanto tomando en consideración as causas de herdanza, como de compra-venda. Finalmente, recupérase o contido da disposición transitoria sexta, que fora eliminado por erro con motivo da súa modificación na Lei 11/2021, do 14 de maio.

Amplíase, así mesmo, o prazo establecido na disposición transitoria cuarta da Lei 9/2017, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, para a finalización dos consorcios ou convenios de repoboación coa administración forestal existentes no momento de entrada en vigor da dita lei, xa que é preciso dispoñer de máis tempo para a transición entre o actual modelo de consorcios e convenios e o novo contrato de xestión pública.

Por último modifícase a Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia, co fin de regular unha ferramenta axeitada para que a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural poida desenvolver a súa actividade de fomento de diversas actividades que se contemplan na lei, como son obras correspondentes aos polígonos agroforestais, ás aldeas modelo ou ás actuacións de xestión conxunta previstos nela.

O capítulo IV aborda diversas medidas en materia de infraestruturas e mobilidade. O capítulo divídese en tres seccións diferenciadas dedicadas a Infraestruturas de fomento da mobilidade sostible (Sección 1ª), a Infraestruturas complementarias do transporte de viaxeiros /as por estrada (Sección 2ª) e a Estradas (Sección 3ª).

En relación á Sección 1ª, contén unha serie de preceptos para dar cobertura á execución de determinadas infraestruturas de fomento da mobilidade sostible (sendas peonís e/ou ciclistas, aparcadoiros disuasorios, plataformas reservadas para o transporte público, paradas e estacións de transporte público...) que, actualmente carecen dunha lexislación específica que as regule.

Nese sentido, na actualidade, a execución dese tipo de actuación require da súa acomodación ao planeamento urbanístico municipal, o que habitualmente esixe a súa modificación previa ou ben a tramitación dalgún tipo de instrumento de ordenación do territorio que se impoña sobre aquel e lle dea cobertura á actuación proposta.

Porén, tendo en conta a súa condición de infraestruturas públicas de interese xeral, parece axeitado que a súa execución se poidan tramitar segundo procedementos máis áxiles que os previstos, con carácter xeral, na lexislación sobre ordenación do territorio, que está máis pensada para o cambio de clasificación de solos con vistas á súa posterior urbanización e edificación, en xeral dende unha perspectiva de aproveitamento privado do solo.

Para iso, establécese, nun primeiro artigo, a definición do concepto de infraestruturas de fomento da mobilidade sostible e, a continuación, nos seguinte artigos, regúlanse, en relación a elas, os preceptos relativos á redacción dos seus correspondentes proxectos, á necesidade de información pública e informe das administracións afectadas, á tramitación e aprobación definitiva dos proxectos, aos efectos da súa aprobación e, finalmente, aos mecanismos de coordinación co planeamento urbanístico.

En relación a Sección 2ª contempla unha modificación da Lei 2/2017, do 2 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, coa finalidade de incorporar un novo capítulo dedicado ás Infraestruturas complementarias do transporte de viaxeiros /as por estrada.

A Lei 2/2017, do 2 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, estableceu a principal regulación da nosa Comunidade Autónoma en materia de transporte público de viaxeiros/as. Neste sentido, en defecto dunha norma legal de carácter xeral, a dita lei vén a constituír a regulación sectorial de maior calado neste ámbito.

A pesar disto, apréciase unha lagoa importante na regulación das estacións de transporte de viaxeiros/as, estacións que figuraban reguladas previamente pola normativa estatal, en concreto, polo Lei 16/1987, do 30 de xullo, de ordenacións dos transporte terrestres. Non obstante, esta regulación foi reducida de forma moi significativa pola Lei 25/2009, do 22 de decembro, de modificación de diversas leis para a súa adaptación á lei sobre libre acceso ás actividades de servizos e o seu exercicio, deixando tamén sen cobertura legal á norma estatal de desenvolvemento daquela, o Real decreto 1211/1990, do 28 de setembro.

Por tal motivo, estímase preciso introducir unha regulación legal que, en consonancia co que veñen facendo outras Comunidades autónomas, defina os elementos esenciais das estacións de transporte de viaxeiros/as, estableza normas de coordinación para o seu impulso e establecemento entre as dúas administracións con competencias concorrentes, e defina elementos básicos da súa regulación e funcionamento. Ademais, como consecuencia das peculiaridades do sistema de asentamentos de poboación de Galicia e a súa dispersión, a propia normativa autonómica establece singularidades na regulación do desenvolvemento deste servizo público respecto da existente noutros territorios, en aspectos tales como a previsión de integración de servizos de transporte como na necesidade social de habilitar unha tupida rede de servizos e paradas, o que tamén vén afectando á propia configuración destas estacións que máis que como centralizadores da totalidade de servizos de transporte dun municipio ou localidade, deben actuar como centros de intercambio ou transbordo entre servizos e modos de transporte, e de información e coordinación global para o conxunto dos usuarios do sistema e de punto de regulación, en caso de ser necesario, para as expedicións con parada nese concello.

Atendendo ao anterior, por razóns sistemáticas, propónse a introdución desta regulación como un novo capítulo do título III da Lei 2/2017, do 2 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, ao gardar unha estreita vinculación co resto da regulación que se introducira nesta norma, co que se facilita unha mellor comprensión do seu conxunto. Esta Sección 2ª organízase, á súa vez, en dous artigos, un primeiro destinado a definir a clasificación destas infraestruturas complementarias do transporte, xunto coas regras básicas de ordenación e competencia; e un segundo artigo destinado a regular os réximes de utilización destas estacións de transporte.

Por último a Sección 3ª recolle unha serie de modificacións da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia, motivadas na súa maioría pola nova lexislación de ordenación do territorio de Galicia.

Así, modifícase a definición de travesía, co fin de que sexa mais sinxela a súa delimitación e inventario, que se concretará no seu desenvolvemento regulamentario. Realízase tamén un axuste técnico para suprimir a referencia ás travesías urbanas, dado que se trata dun concepto que formaba parte da redacción orixinal da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia, pero que foi suprimida mediante o apartado 2 do artigo único da Lei 6/2015, do 7 de agosto.

Así mesmo, o Plan Director de Estradas de Galicia, regulado pasa a ser un plan sectorial aos efectos da lexislación de ordenación do territorio, dado que a figura anterior á que estaba vinculada, a dos programas coordinados de actuación, desapareceu desa lexislación. Así mesmo, clarifícanse os tipos de determinacións que pode conter o Plan Director de Estradas de Galicia, en concordancia coa nova definición daquelas que se fai na antedita Lei 1/2021, de 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia.

Por outro lado, modifícanse os artigos 13 e 14 ao tratarse dunha modificación necesaria para adaptar a redacción da lexislación de estradas de Galicia aos cambios experimentados pola lexislación de ordenación do territorio de Galicia. O artigo 14 indica o contido e tramitación do Plan Director de Estradas de Galicia e dos plans sectoriais de estradas. O seu punto segundo refírese á tramitación destes, que se modifica con fin de incluír que a tramitación destes plans non requiren a notificación individual a todas as persoas titulares dos predios afectados dado que, por defecto, segundo a nova Lei 1/2021, de 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, esa notificación sería necesaria, pola vinculación entre as figuras de planificación de estradas e os instrumentos de ordenación do territorio de Galicia.

Así mesmo, faise necesario adaptar a redacción do artigo 23 ás modificacións introducidas pola nova lexislación de ordenación do territorio. En primeiro lugar, a consideración dun determinado proxecto como de incidencia supramunicipal, foi substituída pola consideración de interese autonómico, polo que se debe adaptar esa denominación para os estudos e proxectos en materia de estradas. Ademais, como a nova Lei 1/2021, de 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia require que, para que un proxecto teña tal consideración, se realice un trámite previo de declaración de interese autonómico por parte do Consello da Xunta de Galicia, é necesaria unha norma con rango de lei para evitar a necesidade de realizar dito trámite no caso dos estudos e proxectos en materia de estradas dado que, pola súa natureza, é implícito o seu interese autonómico.

Así mesmo, clarifícanse os efectos das determinacións dos estudos e proxectos de estradas que teñan a consideración de proxectos de interese autonómico, en concordancia coa nova definición daquelas que se fai na antedita Lei 1/2021, de 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia.

Por outro lado, engádese un novo artigo 23 bis para indicar que no caso de estudos e proxectos non previstos no Plan Director de Estradas de Galicia ou nos plans sectoriais de estradas, non se requirirá a previa modificación destes últimos, cando a aprobación dos primeiros sexa realizada polo Consello da Xunta de Galicia dado que, por defecto, segundo a nova Lei 1/2021, de 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, esa modificación sería necesaria, pola vinculación entre as figuras de planificación de estradas e os instrumentos de ordenación do territorio de Galicia.

O artigo 47 regula o réxime xeral autorizador ou suxeito a declaración responsable das obras e instalacións ou realización de calquera actividade na zona de dominio público viario e nas

súas zonas de protección, cuxa competencia corresponde á administración titular da estrada. A estes efectos, engádesse un novo apartado 5 co fin de resaltar e aclarar que os accesos á estrada ou aos seus elementos funcionais afectan directamente á calzada, polo que a súa autorización lle corresponde á administración titular da estrada no que á normativa sectorial se refire. Aínda que tal precepto xa se atopa vixente, na actualidade, no apartado 3 do artigo 113 do Regulamento Xeral de Estradas de Galicia, aprobado polo Decreto 66/2016, do 26 de maio, tendo en conta os seus efectos sobre terceiros, considérase adecuado incorporalo nunha norma con rango de lei. Así mesmo, aproveitase o cambio para aclarar que esa competencia para o outorgamento das autorizacións de acceso esténdese, incluso, aos que se realicen nos treitos urbanos.

Do mesmo xeito, e pola íntima vinculación cos anteditos accesos á estrada, establécese unha regulación análoga en relación coas parcelacións e segregacións das parcelas lindeiras coas estradas, incluso nos seus treitos urbanos, aclarando que estas tamén quedarán suxeitas á autorización da administración titular da estrada.

A necesidade de autorizar todos os accesos ao dominio público viario ven motivado polo feito de que todos eles lle afectan a el, ao consistir en situacións nas que se permite o paso dende unha parcela lindeira coa estrada ao propio dominio público. No caso das parcelacións e segregacións, é imprescindible un control previo á súa realización para, por unha parte, prever a proliferación de novos accesos nos treitos nos urbanizados das estradas (en aplicación do principio de limitación de accesos xa establecido no actual artigo 52 da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia) e, por outra parte, para controlar que as novas fincas xeradas, incluso nos treitos xa urbanizados, cumpran as condicións para dispor, posteriormente, de acceso ás estradas, no caso de que o necesiten, evitando dese xeito situacións indesexables nas que se realicen parcelacións urbanísticas que puidesen levar á perda da condición de solar dalgunha das novas parcelas xeradas, no caso de que, posteriormente, non cumprise as condicións para que se lle puidese outorgar a necesaria autorización de acceso.

Por conseguinte, esta modificación actúa dende unha dobre vertente: por unha parte supón unha garantía de protección do dominio público viario, contribuíndo á mellora da seguridade viaria, mediante a limitación da proliferación de novos accesos; e, por outra parte, mellora a seguridade xurídica das persoas propietarias dos terreos lindeiros coas estradas, ao evitar actuacións que poderían prexudicar, a medio e longo prazo, os seus intereses.

A modificación do artigo 49.2 da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia introducida polo apartado 12 do artigo 20 da Lei 4/2021, do 28 de xaneiro, de medidas fiscais e administrativas, eliminou a posibilidade de que os concellos, no caso de obras, instalacións ou actividades non executadas pola administración titular da estrada, na parte da zona de dominio público dos treitos urbanos distinta das calzadas e das súas beiravías, outorgaran as autorizacións en materia de estradas, logo do informe vinculante da administración titular da estrada. Polo tanto, unha vez que os concellos non son competentes para emitir estas autorizacións en estradas que non sexan da súa titularidade, todas as referencias dobres e alternativas á administración titular da estrada e a que outorgou a autorización deben quedar substituídas por unha referencia única á adminis-

tración titular da estrada, que pasa a ser a única competente para outorgar as autorizacións en materia de estradas e para o seu seguimento, control e supervisión.

A este respecto en canto a finalización das obras, matízase e flexibilízase a regulación para documentar a terminación das obras, ao considerar innecesaria a realización de actas para todos os tipos de autorización, sen prexuízo de realizar a comprobación da finalización das obras en todos os casos. Así, no apartado 3 dáse unha nova redacción en referencia ás actas de terminación, co fin de que se levanten para as obras en dominio público. Nos demais supostos, so será esixible cando a administración titular da estrada condicione, na súa autorización, o uso das obras ou instalacións ao seu levantamento; de non establecerse tal condición, o levantamento da acta poderá ser substituído polos mecanismos de comprobación que se establezan regulamentariamente.

Esta modificación supón unha simplificación da tramitación administrativa necesaria para a realización de actividades nas marxes das estradas autonómicas, polo que se considera positiva para a reactivación económica e está en liña coas máis recentes tendencias en materia de simplificación e racionalización administrativa.

En canto a modificación do artigo 52 ademais do seu título, inclúese un novo apartado 2 co fin de regular a incorporación ao dominio público dos elementos e terreos onde se sitúen estes, correspondentes ao novo acceso. Este precepto xa se atopa vixente, na actualidade, no apartado 2 do artigo 129 do Regulamento Xeral de Estradas de Galicia, aprobado polo Decreto 66/2016, do 26 de maio, pero, tendo en conta os seus efectos sobre terceiros, considérase adecuado incorporalo nunha norma con rango de lei.

Ademais, engádese un novo apartado 3 relativo ás parcelacións e segregacións de parcelas lindeiras coas estradas onde se dan as condicións xerais que se deben cumprir para a súa autorización, que terán o seu correspondente desenvolvemento regulamentario. Así, no solo urbano consolidado permitiranse segregacións que incrementen o número de accesos ás estradas, en atención á propia clasificación urbanística dese solo, por ser o axeitado para ese tipo de desenvolvemento, pero comprobando que todas as novas parcelas xeradas poderán dispoñer del, no caso de que o necesiten, xa sexa a través doutras vías de circulación ou ben a través de novos accesos á estrada que cumpran as condicións que lles sexan esixibles para ser autorizados. En cambio, fóra do solo urbano consolidado, proscribese a proliferación de novos accesos, en aplicación do principio de limitación de accesos xa establecido no actual artigo 52 da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia.

Polo tanto, esta modificación legislativa actúa dende unha dobre vertente: por unha parte supón unha garantía de protección do dominio público viario, contribuíndo á mellora da seguridade viaria, mediante a limitación da proliferación de novos accesos; e, por outra parte, mellora a seguridade xurídica das persoas propietarias dos terreos lindeiros coas estradas, ao evitar actuacións que poderían prexudicar, a medio e longo prazo, os seus intereses.

En canto ao contido do artigo 53, relativo á publicidade, modifícase para mellorar a súa redacción, ao tempo que se considera necesario incluír unha excepcionalidade ao emprazamento dos rótulos dos establecementos mercantís e industriais indicativos da súa actividade desenvolvida en edificios situados entre a estrada e a liña límite da edificación. Para que se poida dar este suposto, débese xustificar que os rótulos non se poden dispor máis separados da estrada que a liña límite da edificación, que non dispoñan xa doutro rótulo visible desde a calzada e que se trate de rótulos pintados ou instalados na propia edificación sen voar sobre a zona de dominio público.

Coa redacción actual, ao esixir que os anteditos rótulos se sitúen máis separados da estrada que a liña límite de edificación, non sería posible a autorización deste tipo de rótulos sobre edificacións que, por outra parte, a pesar de atoparse nunha situación de fóra de ordenación sectorial, poderían non ser constitutivas de infracción en materia de estradas, sempre e cando se executasen nun tempo no que non lle eran de aplicación as mesmas limitacións á execución de edificacións nas marxes das estradas que están vixentes na actualidade e que son de aplicación nese punto concreto. De feito, a propia disposición adicional primeira da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia reconece e acepta a existencia dese tipo de edificacións e permite o seu mantemento e conservación.

Dado que esas edificacións situadas por diante da liña límite de edificación, en situación de fóra de ordenación sectorial pero non constitutivas de infracción, están xa aceptadas pola normativa en materia de estradas, a colocación dun rótulo sobre a súa fachada, que non voe sobre a zona de dominio público viario, non supón ningún detrimento en relación á seguridade viaria e á protección da estrada. Con esta modificación se produce unha flexibilización das condicións administrativas necesarias para a realización de determinadas actividades nas marxes das estradas autonómicas, polo que se considera positiva para a reactivación económica e está en liña coas máis recentes tendencias en materia de simplificación e racionalización administrativa.

Por outro lado, introdúcese un novo parágrafo no apartado 2 do artigo 58 para detallar con máis precisión as actividades que poden ser indemnizables. Esta concreción dará lugar a unha maior seguridade xurídica nas indemnizacións por danos e perdas causados ao dominio público viario.

En concreto, esténdese a posibilidade de esixir un resarcimento á administración titular da estrada polos traballos de auxilio público mediante persoal, xa sexa a través de medios propios ou contratados, medios de sinalización ou balizamento, custodia de vehículos ou cargas e retirada de restos en caso de accidente ou avaría; aínda cando non se tivesen producido danos directos sobre os elementos do dominio público viario. Esta previsión está en liña co xa previsto no artigo 40 da Lei 37/2015, do 29 de setembro, de Estradas do Estado, e dotará de maior seguridade xurídica ás reclamacións que, nese sentido, fagan as administracións titulares das estradas.

Por último, modifícase a disposición adicional primeira da lei para realizar, por unha parte, un pequeno axuste da súa redacción no seu apartado primeiro, de tal xeito que se eviten as referencias internas dentro do texto legal, que poden dar lugar a confusións no caso de posteriores

modificacións dos preceptos referidos; e por outra parte, para modificar o seu apartado segundo, onde se regula un mecanismo para a reposición de elementos afectados por obras das estradas. A práctica puxo de manifesto a necesidade de dispor dun prazo máximo dende a finalización das obras para que as persoas administradas poidan realizar as reposicións sinaladas neste punto que ata o de agora carecían de prazo (o que daba lugar a situacións de difícil xustificación e aumentaba a posibilidade de fraude nos casos nos que se facía uso desta excepcionalidade), polo que se considera axeitado fixar un prazo de tres anos dende a data de finalización contractual da obra que lle afectou.

Así mesmo, dado que esta modificación lle será de aplicación ás obras finalizadas trala súa entrada en vigor (ou, en todo caso, para as que finalizaran nos tres anos anteriores), e para evitar o baleiro xurídico que iso podería xerar, para os casos de obras xa finalizadas contractualmente no momento da entrada en vigor desta modificación da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia, inclúese unha disposición transitoria para dotar dun prazo de tres anos a contar dende a entrada en vigor da presente lei de medidas.

O capítulo V aborda diversas medidas en materia de mar. Modifícase a Lei 11/2008, do 3 de decembro, de pesca de Galicia, acométese unha modificación puntual para contemplar expresamente o comiso como sanción accesoria para a infracción grave en materia de comercialización coa finalidade de evitar a comercialización de produtos pesqueiros ilegais durante a tramitación do correspondente procedemento sancionador.

Tamén se inclúen diversas modificacións da Lei 6/2017, do 12 de decembro, de portos de Galicia. Por unha banda, trátase de aclarar o alcance das obrigas de coordinación de actividades empresariais dentro da zona portuaria no ámbito de espazos portuarios outorgados en concesión ou autorización así coma naqueles onde a actividade empresarial estea baixo control e dirección dun empresario que pode actuar coa colaboración de empresas auxiliares e subcontratistas, é este empresario principal o responsable de xeito que non poida imputar tal obriga á autoridade portuaria. Criterio, ademais, seguido pola Administración Xeral do Estado no artigo 65 do texto refundido da Lei de portos do Estado e da Mariña aprobado polo Real Decreto Lexislativo 2/2011, do 5 de setembro. Tamén se se introducen determinados matices en materia sancionadora coa finalidade de acadar unha maior proporcionalidade na aplicación das sancións previstas na lei e se fixa cal o prazo máximo de un ano aplicable na tramitación nos procedementos administrativos sancionadores.

O capítulo VI aborda diversas medidas en materia de política social. Así, modifícase a Lei 13/2008, do 3 de decembro de servizos sociais de Galicia, respecto da cal se modifica a súa disposición adicional novena en canto o seu título e se engade un novo apartado sete. Este cambio obedece á aplicación de gratuidade na atención educativa das escolas infantís 0-3 para todos os nenos e nenas usuarios destes centros, con independencia do número de irmáns.

Modifícase tamén a Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, en relación ao réxime de cofinanciamento nos servizos prestados polo Consorcio

Galego de Servizos de Igualdade e Benestar ou ente que o substitúa en colaboración cos concellos e mancomunidades, coa finalidade de aclarar e homoxeneizar a terminoloxía utilizada coas previsións contidas nas leis de orzamentos da Comunidade Autónoma no que atinxe ás débedas susceptibles de compensación a través do Fondo de Cooperación Local. Nese sentido, resulta necesaria a modificación do artigo adicado a tal réxime de cofinanciamento substituíndo o termo de “firmes” aplicado ás débedas obxecto de compensación, que pode dar lugar a confusións, polo de “vencidas”, que é a expresión que figura na lexislación de orzamentos e que resulta máis adecuada desde a perspectiva da técnica xurídica, de acordo co sentido do precepto.

Asemade, e tendo en conta o obxectivo de avanzar na sustentabilidade financeira nos servizos que se prestan a través do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar en colaboración cos concellos e mancomunidades, propónse unha redución do prazo previsto para o pagamento da contía das liquidacións derivadas do réxime de cofinanciamento correspondentes ás entidades locais, que pasaría de tres a dous meses.

Por último, sen esquecer a necesaria axilidade na tramitación dos procedementos administrativos e en garantía da seguridade xurídica, propónse, de conformidade co disposto no artigo 21. 2 da Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das administracións públicas, a introdución dun prazo máximo para a notificación da resolución que pon fin ao procedemento de liquidación, que se fixa en seis meses desde a data do acordo de iniciación, consonte ao previsto no artigo 21.3 da Lei 39/2015, de 1 de outubro, para os procedementos iniciados de oficio.

O capítulo VII aborda diversas medidas en materia de emprego. Así, modifícase por un lado, a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, e por outro, a Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico en relación á regulación dos contratos reservados.

Respecto á Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, a modificación ten por obxecto facilitar o exercicio das obrigas de depósito das contas anuais das cooperativas á vista das dificultades xurdidas para a sinatura electrónica das mesmas por parte de todos os membros do consello reitor, especialmente cando o seu número é elevado. Nese sentido, aclárase na lei que será o presidente do consello reitor, que tamén o é da sociedade cooperativa, o cal ten atribuída a súa representación legal, xunto coa do secretario, ou no seu caso, á do administrador único, os que deberán asinar electrónicamente as contas anuais e o correspondente informe de xestión. De esta forma, permitirase cumprir satisfactoriamente con esta obriga legal e o procedemento de depósito de contas poderá tramitarse electrónicamente na súa integridade.

En relación á Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico, modifícase o artigo 26 relativo á reserva obrigatoria de contratos a centros especiais de emprego de iniciativa social e a empresas de inserción. Transcorridos máis de sete anos dende a aprobación da Lei 14/2013, do 26 de decembro, algunhas das previsións contidas no antedito artigo precisan ser actualizadas.

Por unha banda, a Lei 9/2017, do 8 de novembro, establece a reserva aos centros especiais de emprego de iniciativa social e ás empresas de inserción, deixando fora aos centros especiais de emprego de iniciativa empresarial que posúen ánimo de lucro e que no poden acollerse a esta reserva. Así na súa Disposición Adicional cuarta establece que mediante Acordo do Consello de Ministros ou do órgano competente no ámbito das Comunidades Autónomas e das Entidades Locais, fixaranse as porcentaxes mínimas de reserva do dereito a participar nos procedementos de adxudicación de determinados contratos ou de determinados lotes dos mesmos a centros especiais de emprego de iniciativa social e a empresas de inserción.

Por outro lado, os procedementos negociados por razón da contía deixaron de existir coa entrada en vigor da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de Contratos do Sector Público. Polo tanto, por razóns de seguridade xurídica, evitando acordos interpretativos para utilizar outras figuras contractuais que poidan resultar equivalentes por asimilación, no momento de efectuar o cálculo da reserva, faise imprescindible levar a cabo a modificación proposta.

Por conseguinte, co obxectivo de continuar avanzando cara unha contratación pública responsable e sostible, modifícase á citada lei aos efectos de conciliar e dar coherencia ás previsións recollidas na actual Lei 14/2013, do 26 de decembro coma na Lei 9/2017, do 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, respecto da reserva obrigatoria de contratos a centros especiais de emprego de iniciativa social e empresas de inserción, establecendo unha porcentaxe obrigatoria mínima de reserva, que deberá ser respetada polo Consello da Xunta de Galicia; eliminando a porcentaxe máxima de reserva que prevía a lei, substituíndo a referencia do procedemento negociado por razóns da contía polo procedemento aberto simplificado previsto no apartado 6 do artigo 159 da Lei 9/2017, do 8 de novembro e fixando os mecanismos para o seguimento do cumprimento da dita reserva, así como o porcentaxe de reserva a aplicar en cada exercicio orzamentario.

O capítulo VIII aborda diversas medidas en materia de vivenda. Introdúcense así diversas modificacións á Lei 8/2012, do 29 de xuño, de vivenda de Galicia. Por unha banda, se crea un fondo de cooperación cos concellos cuxa finalidade é que poidan financiar a adquisición e promoción de vivenda de nova construción destinada principalmente a alugueiro social se ben, estas vivendas poderían destinarse a outras finalidades a fin de adaptarse ás necesidades sociais existentes en materia de vivenda e aos programas que, de ser o caso, podan aprobarse xa sexan autonómicos ou estatais. O obxectivo é, pois, que poidan financiar novas promocións que permitan asentir poboación e satisfacer a demanda de vivenda por parte da poboación, principalmente en réxime de alugueiro a rendas accesibles que permitan acceder a unha vivenda ás persoas con maiores dificultades de acceso.

Inclúese na lei un procedemento de adxudicación directa das vivendas protexidas de promoción pública para atender a necesidades urxentes de vivenda. Se ben o réxime xeral de adxudicación das vivendas de promoción pública é o do sorteo entre as persoas inscritas no Rexistro Único de Demandantes de Vivenda da Comunidade Autónoma de Galicia, para garantir a aplicación dos principios de publicidade, transparencia e concorrencia nos procedementos de

adxudicación da vivenda protexida, hai que ter en conta que as vivendas de promoción pública son as vivendas protexidas dirixidas aos colectivos con maiores dificultades de acceso á vivenda e que, en ocasións, presentan unha necesidade urxente de vivenda, polo que, para atender a estas situacións, debe regularse un procedemento extraordinario que posibilite en casos debidamente acreditados, adxudicar vivendas de promoción pública directamente a estas persoas.

Tamén se reduce a contía máxima das sancións por infraccións moi graves cando os responsables destas sexan persoas adxudicatarias, por calquera título, dunha vivenda protexida. Se ben a actual redacción da Lei 8/2012, do 29 de xuño, xa permitía reducir á metade o importe das sancións cando o responsable da infracción fora adxudicatario dunha vivenda protexida, a dita redución no caso das infraccións moi graves é insuficiente, xa que a contía destas sancións podería acadar os 300.000 euros, unha vez aplicada a redución do seu importe á metade. Esta contía resulta excesiva xa que na práctica supón que persoas cun baixo nivel de ingresos poidan ser sancionadas con multas que poden chegar a quintuplicar o valor da vivenda. Déixase a salvo, non obstante, a posibilidade xa prevista na actualidade de incrementar o importe da sanción na contía necesaria para acadar a equivalente ao beneficio económico que, no seu caso, fora obtido coa comisión da infracción.

Por outra banda, regúlanse cun maior nivel de detalle cales son os efectos do silencio administrativo en determinados procedementos iniciados a solicitude do interesado, coa finalidade de acadar así unha maior seguridade xurídica. Na liña da anterior regulación, establécese que o dito silencio sexa negativo, na medida en que o silencio se produce no marco de procedementos que teñen por obxecto vivendas protexidas que se destinan aos colectivos con maiores dificultades de acceso á vivenda. A propia natureza das vivendas protexidas determina que non se poidan asumir por silencio dereitos ou facultades que poidan afectar á finalidade última de interese pública para a que están destinadas.

Por último, recóllese que as axudas do bono de alugueiro social e do bono de alugueiro social para vítimas de violencia de xénero outorgadas pola Administración autonómica teñen a consideración de axudas prestacionais de carácter asistencial dada a especial vulnerabilidade do colectivo do que forman parte as persoas beneficiarias delas.

O capítulo IX, dedicado a Sanidade, modifica a Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia. Neste sentido cómpre indicar que A Administración xeral do Estado interpuxo, o 6 de abril de 2021, recurso de inconstitucionalidade contra o apartado cinco do artigo único da Lei da Comunidade Autónoma de Galicia 8/2021, do 25 de febreiro, de modificación da Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia, en canto da unha nova redacción ao artigo 38.2 da lei modificada. Producida esa interposición a Comisión Bilateral de Cooperación Administración Xeral del Estado-Comunidade Autónoma de Galicia acordou tratar de acadar un acordo extraprocesual ao respecto das discrepancias manifestadas na interposición de tal recurso de inconstitucionalidade. Finalmente, tal Comisión Bilateral chegou a un acordo en virtude do cal ambas as dúas partes consideraron resoltas aquelas discrepancias de conformidade cunha de serie de compromisos e consideracións como foi, entre outras, a de que se promovera unha iniciativa legislativa co

obxecto de introducir no texto da Lei de saúde de Galicia unha disposición adicional segunda, relativa á aplicación das medidas de vacinación no marco das competencias estatais de coordinación xeral da sanidade e da estratexia nacional de vacinación. Procede, polo tanto, introducir o texto da disposición indicada na Lei 8/2008, tal e como foi acordado coa Administración Xeral do Estado, para desenvolver e precisar a regulación da medida mediante a indicación do marco competencial e normativo no que se insire. Tamén se acordou que, con base nese acordo, unha vez producida tal modificación normativa a Administración xeral do Estado desistirá do recurso interposto ante o Tribunal Constitucional.

Por outra banda, engádese un novo artigo á presente lei relativo a unha serie de medidas extraordinarias en materia de planificación e ordenación de recursos humanos para o fortalecemento da atención primaria en Galicia.

A creación da categoría profesional que se propón resulta necesaria como medida extraordinaria e urxente para paliar o déficit de persoal médico dispoñible para servizos asistenciais en atención primaria. Nos próximos cinco anos o relevo xeracional de persoal médico de familia non está garantido. Tendo en conta tanto o persoal que previsiblemente vai a optar pola xubilación nos próximos cinco anos, como as vacantes actuais non cubertas actualmente, o persoal en formación que rematará a súa especialidade de medicina familiar e comunitaria o próximo ano e os catro seguintes, non serán suficientes para cubrir as necesidades asistenciais en atención primaria.

Por outra banda, as condicións de traballo actuais en atención primaria están organizadas en dúas tipoloxías de postos de traballo de médico de familia. Un deles é específico de PAC (dispositivos de atención urxente extrahospitalarios) e outro posto que cubre a atención ordinaria en centros de saúde.

Os documentos de planificación, nomeadamente o Plan Galego de Atención primaria (obxectivo 3.4), aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o 16 de maio de 2019 e o documento “Por unha atención primaria vertebradora do sistema”, apuntan á necesidade de que o persoal médico de familia preste servizos tanto en atención primaria como en PAC. Así tamén, a Comisión de Seguimento do documento citado por unha atención primaria vertebradora, ten manifestado a necesidade de que os médicos de familia presten servizos en PAC e tamén en atención ordinaria.

De acordo coa estratexia marcada e ante esta grave situación, compre establecer cambios no modelo de prestación asistencial e na ordenación dos recursos humanos dos equipos de atención primaria configurando unha nova categoría profesional que permita a prestación conxunta tanto en ordinaria como en PAC. As funcións desta categoría profesional desenvolveranse coas regras especiais en canto aos lugares de prestación do servizo, dispoñibilidade e xornada, que particularizan as súas especificidades. Esta nova categoría prestaría servizos nas novas prazas que se creen, na reconversión das vacantes actuais e tamén nas que se produzan por baixas definitivas derivadas de xubilación e outras causas nos próximos cinco anos.

Por outra banda, outras das medidas extraordinarias recollidas é o reforzo de equipos de apoio no ámbito da atención primaria. O artigo 3 do Decreto 200/1993, do 29 de xullo, de ordenación da atención primaria na Comunidade autónoma de Galicia, contempla o chamado persoal técnico en saúde como un recurso de apoio para os servizos de atención primaria.

En atención ás circunstancias anteriormente sinaladas, prevese a posibilidade de que por parte do Servizo Galego de Saúde, se acuda ao nomeamento de persoal estatutario temporal de carácter eventual, como persoal médico técnico de saúde, que desenvolva funcións de apoio na atención primaria nos ámbitos da xestión da incapacidade temporal, prevención da enfermidade ou calquera outro que demanden as necesidades da atención sanitaria e a protección da saúde. Do mesmo xeito que a anterior, a presente medida ten tamén un carácter extraordinario e temporal.

O capítulo X aborda diversas medidas en materia de Industria, comercio e consumo. Nese sentido, modifícase o Decreto Legislativo 1/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de política industrial, aos efectos de aclarar o procedemento para a declaración e implantación de proxectos industriais estratéxicos, tanto respecto da súa tramitación coma dos órganos competentes.

Así mesmo, modifícase a Lei 5/2004, do 8 de xullo, de cámaras oficiais de comercio, industria e navegación de Galicia, no marco dos procedementos de disolución e extinción das cámaras de comercio. En particular, aclárase no precepto dedicado a asunción de funcións por outra cámara, a non vinculación, directa ou indirecta, polos saldos debedores derivados da liquidación da cámara extinguida.

Por outra banda, modifícase a Lei 2/2012, do 28 de marzo, galega de protección xeral das persoas consumidoras e usuarias, co obxectivo de incrementar a protección dos dereitos das persoas consumidoras e usuarias, tanto en materia de seguridade como en materia de información e transparencia. Nese sentido, modifícanse determinados apartados no capítulo das infraccións e sancións co fin aclarar e evitar interpretacións diverxentes, adaptar a regulación ás modificacións da normativa básica e engadir novos tipos sancionadores.

Por último, modifícase a Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental. En particular, engádese unha nova disposición adicional quinta aos efectos de regular na norma as distancias respecto dos núcleos de poboación das instalacións eólicas como medio para asegurar a compatibilidade do desenvolvemento eólico coa ordenación do territorio e o urbanismo. Tamén se contempla un réxime transitorio para a aplicación de tales distancias nunha nova disposición transitoria sétima, respecto das novas solicitudes ou modificacións substanciais de proxectos que requiran unha nova tramitación ambiental e aquelas solicitudes que se atopen pendentes de admisión.

Por outro lado, incorporase unha nova disposición adicional sexta, adicada á planificación de novas solicitudes de parques eólicos, debido ao número dos proxectos de parques eólicos admitidos e actualmente en tramitación e á cifra de MW prevista nestes proxectos. En particular, co obxecto de procurar unha ordenación racional do sector, faise necesario que durante o prazo de 18 meses dende a entrada en vigor da presente lei, non sexa admitidas a trámite novas solicitudes coas excepcións que contempla a norma.

Finalmente, incorporase tamén unha nova disposición transitoria oitava na que se regula o réxime xurídico aplicable daqueles expedientes que se atopan sen permisos de acceso e conexión e cuxa existencia se derivou da entrada en vigor da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia.

O capítulo XI aborda diversas medidas en materia de coordinación de policía local. Neste sentido, modifícase a Lei 4/2007 de coordinación de policía local. A principal novidade consiste na regulación da mobilidade, que pasa de configurarse como un sistema de acceso ás diferentes categorías dos corpos de policía local a configurarse como un sistema de provisión. Así, o persoal funcionario de carreira dos corpos de policía local de Galicia pertencente ás categorías de policía, oficial, inspector, inspector principal, intendente, intendente principal e superintendente, poderá participar nos procesos de provisión de postos vacantes da súa mesma categoría noutros corpos de policía local da comunidade autónoma. Tamén se introduce no texto da lei a existencia dun informe que deberá emitir a dirección xeral competente en materia de coordinación de policía local, sobre as bases das convocatorias dos distintos sistemas de acceso e provisión previstos na norma. Por último e coa finalidade de acadar unha maior seguridade xurídica pasan a recollerse na lei os requisitos exixidos para o acceso aos corpos de policía local.

O capítulo XII aborda diversas medidas en materia de Universidades. Nese sentido, modifícase a Lei 6/2013, do 13 de xuño, do Sistema universitario de Galicia, aos efectos de fortalecer e apoiar as estruturas de investigación e innovación universitarias e por outro lado, a adaptación de determinados preceptos en materia de duración do mandato do presidente do consello social, eliminando as limitacións temporais na súa renovación.

Os diferentes Plans de investigación e innovación da administración autonómica, así como os seus instrumentos financeiros, veñen recoñecendo a importancia dunha investigación interdisciplinar de excelencia e de alto impacto, que xorde como consecuencia da agregación das capacidades de diferentes grupos de investigación e do fomento da investigación cooperativa entre eles, en ámbitos e estruturas organizativas ben definidas co obxecto de asumir novos retos e aumentar a capacidade competitiva.

Para tal fin, en diferentes anualidades, convocáronse axudas para fomentar as estratexias de cooperación supragrupo de investigación, que permitise incrementar tanto a calidade das actuacións en I+D como a capacidade para asumir os novos retos, mediante a creación de agrupacións estratéxicas que debían constituír a cerna en que se cimentasen futuras políticas de apoio.

Polo tanto, a Comunidade Autónoma atópase ante a oportunidade de estruturar máis adecuadamente as actividades e grupos de investigación de excelencia, na contorna do Sistema Universitario de Galicia, co obxectivo estratéxico de alcanzar un maior e máis sólido protagonismo no futuro espazo europeo de investigación.

No marco das súas competencias de fomento da investigación recoñecidas no artigo 27.19 do Estatuto de Autonomía de Galicia, prevese na Lei 6/2013, do 13 de xuño, do Sistema universitario de Galicia, un procedemento para xestionar a acreditación dos centros e estruturas de I+D+i universitarias de Galicia. A actuación ten a finalidade de impulsar a calidade e o impacto da investigación realizada en Galicia e potenciar o efecto tractor que estas unidades exercitan sobre o conxunto do sistema.

Os centros e estruturas de I+D+i universitarios acreditados favorecerán ao Sistema Universitario de Galicia ao garantir un nivel de excelencia de calidade dos servizos I+D+i e incentivar a mellora continua da calidade dos resultados de I+D+i, impulsando o uso eficiente dos recursos e o seu axuste multidisciplinar con grupos de excelencia doutras institucións, así como promover as liñas de colaboración entre centros do propio Sistema e cos doutras institucións públicas ou privadas con obxectivos I+D+i, posibilitando a competencia, a través dun recoñecemento institucional que facilite o aumento dos recursos humanos, infraestruturas e novas tecnoloxías para ampliar e consolidar a calidade e cantidade das liñas de investigación e a coherencia e consolidación dos equipos, e implicar aos profesionais na mellora continua da calidade a través da motivación e incentiación para manter a acreditación das súas actividades. Por outra banda, a acreditación supón para os centros e estruturas de I+D+i un elemento de difusión das súas actividades de investigación.

Así mesmo, para a Administración autonómica, a acreditación dos centros e estruturas de I+D+i universitarios constitúe unha garantía do correcto financiamento da investigación, asegurando o bo uso dos recursos públicos e privados e unha correcta práctica investigadora e transferencia dos resultados da investigación á sociedade; permítelle igualmente identificar as institucións investigadoras de excelencia e os seus indicadores temáticos, de calidade, eficacia, eficiencia, oportunidade e pertinencia da actividade investigadora que faciliten unha mellor planificación dos obxectivos e unha xestión óptima dos recursos financiados con subvencións públicas.

Por outra banda, en canto a modificación relativa aos consellos sociais, a estes órganos de goberno de cada universidade correspóndelles a supervisión das actividades de carácter económico da universidade e do rendemento dos seus servizos e promover a colaboración da sociedade no financiamento da universidade, así como cantas outras funcións lle sexan atribuídas por esta lei e a demais normativa aplicable.

De conformidade co previsto no artigo 83.1 da Lei 6/2013, do Sistema universitario de Galicia, o presidente ou presidenta do Consello Social será designado ou designada pola Presidencia da Xunta de Galicia, entre personalidades da vida cultural, profesional, económica, laboral e

social non pertencentes á comunidade universitaria, por proposta da persoa titular da consellería competente en materia de universidades, logo de escoitar o reitor ou reitora da universidade.

Dada a natureza destes órganos, como nexo de unión e participación da sociedade nas universidades, estímase oportuno que o órgano unipersoal da presidencia do mesmo, non teña limitado temporalmente a renovación do mandato, favorecendo deste xeito a continuidade das funcións de representación, dirección e planificación xeral da actividade do consello social.

O capítulo XIII relativo ao procedemento e organización administrativa inclúe unha modificación da Lei 4/2016, do 4 de abril, de ordenación da asistencia xurídica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público co obxecto de garantir o cumprimento do principio de autoprovisión e dos obxectivos de interese público na asistencia xurídica do sector público autonómico xa recollidos no artigo 5 da dita lei e na Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico. Ao mesmo tempo pretende garantir a coherencia e calidade da asistencia xurídica de todo o sector público autonómico.

O capítulo XIV, en materia de réxime financeiro e orzamentario, aborda a modificación do Decreto Lexislativo 1/1999, do 7 de outubro, polo que aproba o texto refundido da Lei de Réxime Financeiro e Orzamentario de Galicia xa que, a súa redacción so permite dar tratamento orzamentario aos anticipos reembolsables, sendo necesario que se poda estender este tratamento aos non reembolsables, debido especialmente aos fluxos dos novos fondos correspondentes ao Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR) procedentes do Regulamento (UE) 2021/241 e á necesidade de garantir o seu adecuado control e a neutralidade financeira nas contas da Comunidade Autónoma de Galicia.

Neste sentido, cómpre indicar que segundo os criterios de imputación establecidos no Sistema Europeo de Contas (SEC), os anticipos realizados entre administracións para o financiamento de execución de gastos deben estar incluídos nas contas financeiras de cada administración. En aplicación dos criterios do SEC, debe poder darse carácter financeiro ao tratamento orzamentario destes anticipos, con independencia de se se configuran coma reembolsables ou non reembolsables.

Na súa parte final, a lei recolle unha disposición adicional, unha disposición transitoria, unha disposición derogatoria e catro disposicións derradeiras.

Introdúcese unha disposición adicional única en relación coas medidas especiais en materia de listas de contratación de persoal laboral temporal ou de persoal funcionario interino durante o ano 2022, como consecuencia da escaseza de persoal de perfil sanitario agravada pola situación derivada da pandemia da covid-19, e para garantir a dispoñibilidade do dito persoal, continuando a liña da disposición adicional terceira da Lei 4/2021, do 28 de xaneiro, de medidas fiscais e administrativas.

A disposición transitoria única prevé un réxime de aplicación a procesos selectivos para o acceso aos corpos de policía local da comunidade autónoma xa convocados con anterioridade á entrada en vigor da presente lei.

Por último, a lei recolle a derogación expresa de disposicións concretas, así como de cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto nela.

Pola súa banda, a disposición derradeira primeira refírese á modificación das disposicións regulamentarias; a disposición derradeira segunda establece que as medidas de defensa e protección en materia de xestión da Rede Natura 2000 introducidas por medio da presente lei serán aplicables dende a entrada en vigor desta lei, sen prexuízo da ulterior adaptación do Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia. A disposición derradeira terceira recolle a habilitación para o seu desenvolvemento normativo e a cuarta a previsión sobre a súa entrada en vigor.

Esta lei axústase así aos principios de boa regulación contidos no artigo 37.a) da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico de Galicia, ao responderen as medidas previstas nela á satisfacción de necesidades de interese xeral coa debida proporcionalidade, eficacia e eficiencia, ao se recolleren na norma os obxectivos perseguidos a través dela e a súa xustificación como exige o principio de transparencia, e ao se introduciren a través dela, conforme o principio de seguridade xurídica, as modificacións precisas nas disposicións vixentes.

Por todo o exposto, o Parlamento de Galicia aprobou e eu, de conformidade co artigo 13.2 do Estatuto de Autonomía de Galicia e co artigo 24 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, promulgo en nome do rei a Lei de medidas fiscais e administrativas.